

21.7.2015

Asia

Epäillyt kilpailunrajoitukset Kainuun taksimarkkinoilla

Osapuolet

Kainuun Taksivälitys Oy, Kajaani

Toimenpidepyynnön tekijä:

Olavi Heikkinen, Taksipalvelu O. Heikkinen -nimisen toiminimen omistajana

Ratkaisu

Kilpailu- ja kuluttajavirasto jättää asian tutkimatta.

Asian vireilletulo

Toimenpidepyynnön tekijä on 13.4.2013 päivätyssä toimenpidepyynnössään pyytänyt Kilpailu- ja kuluttajavirastoa (jäljempänä KKV tai virasto) selvittämään, toimiiko Kainuun Taksivälitys Oy ”lähin taksi” -periaatteella ja rajoittaako se kilpailua.

Asiaselostus ja ratkaisun perustelut

Toimenpidepyynnön tekijän mukaan Kainuun Taksivälitys Oy rajoittaa Heikkisen sekä joidenkin muiden Kainuun kunnissa toimivien taksiautoilijoiden mahdollisuutta toimia markkinoilla muun muassa muokkaamalla datajärjestelmän tietoja, asettamalla taksiruutuihin aikaviiveitä, soveltamalla välitysjärjestelmässä priorisointia sekä muokkaamalla järjestelmää siten, ettei datalaite Kelakyytien osalta tarjoa kyytiä lähimmälle taksille. Toimenpidepyynnön tekijä on edelleen 9.5.2015 päivätyssä lisäselvityksessään tuonut esille edellä mainittujen ongelmien esiintymisen.

Viraston asiassa soveltama tutkimatta jättämistä koskeva säännös

Kilpailulain 32 §:ssä on säännös asioiden tutkimatta jättämisestä virastossa. Pykälän 1 momentin mukaan Kilpailu- ja kuluttajavirasto asettaa tehtävänsä tärkeysjärjestykseen. Säännöstä koskevien perustelujen (HE 88/2010) mukaan viraston on suunnattava voimavaransa niin, että se puuttuu ensisijaisesti kilpailun toimivuuden, kansantalouden ja yleisen edun kannalta merkittäviin kilpailunrajoituksiin sekä kaikkein vakavimpiin kilpailunrajoituksiin.

Lain perustelujen mukaan virasto jättää asian tutkimatta, jos sen tutkiminen ei ole tarpeen kilpailulain 1 §:ssä nimetyn tavoitteen eli terveen ja toimivan taloudellisen kilpailun turvaamiseksi vahingollisilta kilpailunrajoituksilta. Asia voidaan jättää tutkimatta esimerkiksi silloin, jos menettelyn ei katsota olevan niin laajaa

21.7.2015

tai tuomittavaa, että sillä olisi kilpailulle haitallisia vaikutuksia. On myös mahdollista, että toimenpidepyynnössä kuvattuun ongelmaan on jo puututtu tai ongelmat johtuvat markkinoiden murrostilanteesta, eikä asiaa ole sen vuoksi syytä selvittää.

Kilpailulain 32 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan virasto jättää asian tutkimatta, jos kilpailua kyseisillä markkinoilla voidaan epäilyllä kilpailunrajoituksesta huolimatta pitää kokonaisuudessaan toimivana. Säännöksen perusteluissa todetaan, että asia voidaan jättää tutkimatta 2 momentin 2 kohdan nojalla esimerkiksi silloin, jos virasto on jo aiemmin selvittänyt kilpailuolosuhteita kyseisillä markkinoilla.

Virasto on tehnyt asiassa tutkimatta jättämistä koskevan päätöksensä seuraavin perustein:

Viraston tulee lain mukaan käyttää toimivaltaansa kilpailulain tavoitteiden mukaisesti ja asettaa niiden perusteella tehtävänsä tärkeysjärjestykseen. Kilpailulain tavoitteiden mukaisesti viraston tulee keskittyä erityisesti kansantalouden ja yleisen edun kannalta merkittävien kilpailunrajoitusten selvittämiseen. Koska toimenpidepyyntö näyttäisi koskevan yksittäistä tapausta rajatulla alueella, asiassa ei ilmeisemmin ole kyse kansantaloudellisesta merkittävästä asiasta.

Toimenpidepyynnössä esitetyt ongelmat ovat osittain seurausta taksialan erityislainsäädännöstä. Virasto kiinnittää huomiota erityisesti siihen, että taksialaa sääntelee Suomessa oma erityislainsäädäntönsä, jonka perusteella muun muassa taksipalvelujen tarjontaa ja palveluista perittyä hintaa säännellään. Tarjonnan määrä ja hinnoittelu määräytyvät siten käytännössä suoraan sääntelyn kautta, minkä vuoksi normaalit markkinamekanismit eivät toimi alalla. Virasto on jo aiemmin tutkinut useita taksialaa koskevia asioita, joiden yhteydessä on arvioitu sääntelyn vaikutusta markkinoiden toimintaan.¹

Taksialan kilpailun edistämiseksi virasto on 14.4.2014 tehnyt liikenne- ja viestintäministeriölle aloitteen taksiliikennelain muuttamiseksi ja kilpailun toimivuuden parantamiseksi.² Aloitteessaan virasto kiinnittää huomiota muun muassa tilausvälityskeskusten menettelytapoihin ja lukuisiin näitä koskeviin toimenpidepyyntöihin, joita virastossa on tullut vireille. Tässä yhteydessä virasto toteaa, että koska alan keskeiset kilpailukeinot on säännelty, ei viraston asiassa suorittamalla tutkinnalla ja siitä saatavalla tuloksella todennäköisesti olisi olennaista merkitystä kilpailulain perustavoitteen eli terveen ja toimivan taloudellisen kilpailun turvaamisen kannalta. Vaikka taksialan kilpailua ei voidakaan lain 32 §:n 2 momentin 2 kohdan sanamuodon mukaisesti pitää kokonaisuudessaan toimivana, näyttäisi kuitenkin siltä, ettei toimenpidepyynnössä esitetyn kilpailunra-

¹ Esimerkiksi Kilpailuviraston päätös asiassa dnro 630/61/2007, annettu 22.6.2010, kappaleet 85 ja 86. Päätös saatavilla www-osoitteesta <http://www.kkv.fi/ratkaisut-ja-julkaisut/ratkaisut/arkisto/2010/muut-ratkaisut/630612007/>. Taksialan sääntelyä koskeva kirjoitus Kilpailuviraston julkaisussa Kilpailukatsaus 2: Viisas sääntely – toimivat markkinat (2011), s. 174–185. Julkaisu saatavilla www-osoitteesta <http://www.kkv.fi/globalassets/kkv-suomi/julkaisut/selvitykset/2011/kivi-selvityksia-1-2011.pdf>.

² Aloite saatavilla www-osoitteesta <http://www.kkv.fi/ratkaisut-ja-julkaisut/aloitteet-lausunnot-ja-kannanotot/2014/14.4.2014-kkvn-aloite-aloite-taksiliikennelain-muuttamiseksi/>.

21.7.2015

joituksen tarkempi tutkiminen todennäköisesti johtaisi siihen, että terve ja taloudellinen kilpailu taksimarkkinoilla toteutuisi.³ Virasto pyrkii edellä mainitulla aloitteellaan korjaamaan taksialalla esiintyviä kilpailuongelmia.

Edellä esitetyn perusteella virasto jättää asian tutkimatta.

Viraston päätös tutkimatta jättämisestä ei sisällä arviota epäillyn kilpailunrajoituksen lainmukaisuudesta. Mikäli virasto saa uutta tietoa, jonka perusteella on syytä epäillä, että asiassa käsitellyllä toiminnalla on merkitystä terveen ja toimivan taloudellisen kilpailun kannalta, virasto voi ottaa asian uudelleen käsiteltäväksi.

Sovelletut säännökset

Kilpailulaki (948/2011) 1 § ja 32 §.

Muutoksenhaku

Kilpailu- ja kuluttajaviraston tässä asiassa antamaan päätökseen saa hakea muutosta markkinaoikeudelta kilpailulain 44 §:n mukaan siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Lisätiedot

Lisätietoja antaa tutkimuspäällikkö Henrikki Oravainen, puh. 029 505 3366, etunimi.sukunimi@kkv.fi.

Yksikön päällikön sijainen, Henrikki Oravainen
tutkimuspäällikkö

Tutkija

Harri Puskala

³ Markkinaoikeus on viimeaikaisessa päätöksessään katsonut, että KKV:n on nyt käsillä olevaa asiaa vastaavassa tapauksessa ollut perusteltua jättää asia tutkimatta kilpailulain 32 §:n nojalla sen vuoksi, että kyseessä on ollut yksittäinen tapaus, ja ettei asian tarkempi tutkiminen olisi todennäköisesti johtanut terveen ja taloudellisen kilpailun toteutumiseen taksialalla. MAO nro 937/14, dnro 2014/231, 22.12.2014. Päätös saatavilla www-osoitteesta <http://www.markkinaoikeus.fi/fi/index/paatokset/kilpailuasiat/kilpailuasiat/1421054344013.html>